

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-15
Besvaras senast
2024-11-29

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:203 Hemarrest och områdesarrest som komplement till häktning

Kriminalvården är en av Sveriges mest pressade myndigheter.

Utbyggnadstakten är stor, och allt fler döms till fängelse i anstalt, på allt längre tid.

Allt fler sitter också häktade, under allt längre tid. År 2023 var i genomsnitt 2 644 personer häktade, jämfört med 1 503 personer år 2017. Andelen som satt häktade i mer än fyra månader ökade under samma tid från 13 procent till 29 procent. Detta enligt Kriminalvårdens statistik.

(https://www.kriminalvarden.se/globalassets/forskning_statistik/kos-2023---kriminalvard-och-statistik.pdf)

Utvecklingen beror naturligtvis på en grövre och mer svårutredd brottslighet. För att brott ska kunna utredas är det nödvändigt att möjligheten till häktning finns. I takt med utvecklingen är det emellertid också nödvändigt att se över fler former och alternativ.

Lagstiftningen som den ser ut i dag säger att häktning ska ske om det är nödvändigt för att utredningen inte ska försvåras. Häktning kan också ske med restriktioner, då den häktade personen inte får ha kontakt med omvärlden, för att inte försvåra utredningen. Alternativen till häktning finns, men de är få. Det handlar då om reseförbud, anmälningsskyldighet och övervakning. I utredningsbetänkandet *Färre i häkte och minskad isolering* (SOU 2016:52) föreslogs att så kallad hemarrest och områdesarrest skulle införas som nya komplement till häktning. Innebörden av detta är ett mellanting av häktning och restriktioner. På samma sätt som elektronisk fotboja kan vara ett alternativ till fängelse kan hemarrest vara ett alternativ till häktning.

Detta skulle gälla i de fall åklagare och domstol anser att det är lämpligt. Även Kriminalvården själva har anfört behovet av hemarrest och områdesarrest som alternativ. I den kapacitetsrapport för perioden 2024–2033 som lämnats till regeringen anför myndigheten på sidan 53:

”I betänkandet *Färre i häkte och minskad isolering* (SOU 2016:52) lämnades förslag om hemarrest och områdesarrest som alternativ till häktning. Ett elektroniskt övervakat förbud att lämna hemmet eller en skyldighet att vistas på någon annan plats, som är mer geografiskt avgränsad än den vistelseort som ett reseförbud kan omfatta, skulle sannolikt i flera fall kunna

utgöra effektiva alternativ till häktning, bl.a. vad avser misstänkta som häktas på grund av så kallad flyktfara. En utredning och sedermera beslut om sådana förslag skulle vara direkt platspåverkande. Åtgärderna kan antas ge förhållandevis omfattande effekter när det gäller antalet brottsmisstänkta som behöver förvaras i häkte. Dessutom får det anses ligga både i den enskildes och i samhällets intresse att utöka möjligheten för en brottsmisstänkt att under utredningstiden behålla bostad, lön, arbete och den dagliga kontakten med anhöriga.”

Mot bakgrund av detta vill jag fråga justitieminister Gunnar Strömmer:

1. Kommer ministern att gå vidare med förslag som möjliggör hemarrest och områdesarrest?
2. Kommer ministern att ta några initiativ för att häktetiderna ska kunna kortas ned, utan men för den utredande verksamheten?

.....

Rasmus Ling (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck